

JAARVERSLAG VRIENDENKRING SEKEM 2019

Bestuur & Leden

Het bestuur bestond sinds de jaarvergadering op 6 juli 2019 uit Hendrik Jan Bakker (secretaris), Bert de Graaff (voorzitter), Corien Hoek (lid) en Ellen Winkel (penningmeester). We namen afscheid van Digna Donze en Maaitie Vis, dankbaar voor het vele werk dat zij in het bestuur hebben verricht. Hans Schut en Hugo Stekelenburg woonden een aantal bestuursvergaderingen bij en adviseerden het bestuur.

Aantal leden per 31 december: 257

Nieuwe leden: 16

Uitgeschreven: 14

Aantal belangstellenden per 31 december: 200

De Facebookgroep had op 31 december 164 leden, vier minder dan een jaar eerder.

Het Twitteraccount had 46 volgers, één meer dan een jaar geleden. We gebruiken het niet actief.

Het bestuur vergaderde in 2019 zes maal.

Er verschenen drie nieuwsbrieven.

Bert de Graaff en Hans Schut namen deel aan de ontmoeting van Europese vriendenkringen en SEKEM van 26 t/m 28 april in Stuttgart.

Inkomsten en bestedingen

De vereniging vraagt haar leden een bijdrage van minimaal € 25,00 per jaar. Veel leden geven een aanzienlijk hoger bedrag, waardoor de gemiddelde bijdrage dit jaar uitkwam op € 78,00. Het totaalbedrag van de ledenbijdragen en algemene schenkingen kwam uit op € 13.978. Daar zijn we heel blij mee, want door een aantal grote schenkingen is dat bedrag € 5.000 meer dan begroot.

Hieronder volgt een verslag per doelstelling van onze vereniging.

SEKEM bekend maken

- Tijdens de meivakantie gingen vijftien belangstellenden mee met een reis naar SEKEM, begeleid door Hendrik Jan Bakker. De meeste deelnemers hadden een relatie met het vrijeschoolonderwijs, enkelen met de heilpedagogische zorg. Ter gelegenheid van het Egyptische voorjaarsfeest Sham-e-Nessim werden we door de familie Abouleish uitgenodigd voor een traditionele picknick en voor een tuinconcert met Arabische muziek. Enkele deelnemers meldden zich na afloop als lid aan en enkelen boden hun diensten aan. Wij namen een aantal kinderliertjes mee die door Jozefa Suy aan de SEKEM-school waren geschonken. Zij kon zelf op dat moment niet komen, maar is in december alsnog in SEKEM geweest en heeft de kleuterleidsters geïnstrueerd hoe zij de instrumenten kunnen gebruiken.
- Sinds het najaar van 2019 verkoopt de biologische voedselcoöperatie Odin verschillende soorten SEKEM-kruidenthee in haar winkels. Hendrik Jan was op 23 november aanwezig in de winkel in de Czaar Peterstraat te Amsterdam en op 14 en 21 december in de nieuwe winkel in Bergen om het verhaal van SEKEM te vertellen en de thee te promoten.

- We hebben Helmy Abouleish benaderd voor het geven van een masterclass sociaal ondernemen voor potentiële ondernemende migranten i.s.m. het Grote Midden-Oosten Platform en een conferentie sociaal ondernemen voor jongeren in Nederland. Hij is bereid dit te doen, maar zijn agenda laat dit voorlopig niet toe.

SEKEM steunen

- We ontvingen een bedrag van € 10.000 uit de nalatenschap van Johanna Hoek. Gezien haar belangstelling lag besteding aan euritmie en landbouw voor de hand. De helft is besteed aan de aanschaf van een mobiele belichtingsinstallatie voor de euritmievoorstellingen. De andere helft is besteed aan het uitbreiden en verbeteren van de koeienstallen en aan de omheining van een uitloopgebied voor de koeien.
- Violiste Astrid Abas en sopraan en pianiste Dorien Verheijden onderzochten met Erik Prins (fondsenwerver) mogelijkheden voor een kamermuziekfestival aan de Heliopolis Universiteit in samenwerking met de Opera van Cairo. Het project begon veelbelovend, maar het bleek niet mogelijk een Nederlandse partner te vinden. Astrid en Dorien concentreren zich nu op het geven van muziekworkshops voor studenten van de Heliopolis Universiteit en leerlingen van de SEKEM-school. Daarnaast verkennen ze met het Conservatorium en de Opera van Cairo mogelijkheden voor masterclasses. Van de Triodos Foundation ontvingen we hiervoor een subsidie van € 3.000. Dit geld hebben we deels in 2018, deels in 2019 aan dit muziekproject besteed.
- Wij betaalden de reiskosten van Hannie Bakker die op uitnodiging van Mona Abouleish een workshop antroposofische menskunde gaf voor docenten van de SEKEM-school en de Heliopolis Universiteit.
- We betaalden de reiskosten van Ine Looijmans en Carla Renders die van 2 tot 17 april in SEKEM waren voor het herstellen van bamboefluitens. Ook hebben we materiaalkosten voor het maken van nieuwe bamboefluitens betaald.
- De kinderliertjes die door Josepha Suy aan SEKEM zijn geschonken (zie boven) zijn eerst opgeknapt. Met een speciale schenking heeft Michiel Damen de kosten van deze opknappbeurt (491 euro) op zich genomen.
- De Duitse, Oostenrijkse en Nederlandse vriendenkringen financierden gezamenlijk een internationale zomerschool aan de Heliopolis Universiteit, met medewerking van het Center for Arab West Understanding in Cairo. Wij droegen € 1.250 bij, waarvan € 250 door twee leden specifiek voor dit doel was geschonken. De andere vriendenkringen droegen – via onze bankrekening – € 2.650 bij.
- Ondanks de moeite die het bestuur heeft gedaan, hebben we moeten concluderen dat het ons niet lukt een rol van betekenis te spelen bij het zoeken naar stageplaatsen en onderdak voor Egyptische studenten. De mogelijkheden die ons netwerk biedt zijn beperkt en de wensen vanuit de Heliopolis Universiteit komen vaak niet overeen met de mogelijkheden die Nederlandse bedrijven bieden. Soms is de taal een probleem, vaker de korte duur van de stageperiode. Wel hebben we contact kunnen leggen met Integrand, een dochter van Randstad Uitzendbureaus. Studenten die via de uitwisselingsregeling met Hogeschool Zuyd in Maastricht verblijven, kunnen Integrand Maastricht benaderen voor het vinden van een stageplaats.
- De Triodos Foundation stelde ons in de gelegenheid gebruik te maken van hun crowdfundingplatform Give the Change voor een fundraisingactie ten behoeve van de aankoop- en installatiekosten van drie roterende irrigatiesystemen (center-pivots) voor de nieuwe farm in Wahat (Bahariya oase) in het kader van het project 'Greening the Desert'. De actie liep oorspronkelijk van 1 oktober tot en met 31 december, maar werd verlengd. In december was ongeveer €18.000 euro gedoneerd. Ook ontvingen we na een oproep in onze nieuwsbrief € 635 direct op onze rekening. SEKEM heeft zelf via haar website

www.pivot.sekem.com een bedrag van meer dan 400.000 euro opgehaald met schenkingen, leningen en de verkoop van CO2 certificaten.

- Medio 2019 heeft Hans Schut in overleg met Sigward von Laue van SEKEM een voorstel gemaakt om samen met de andere Europese vriendenkringen en met SEKEM te starten met een meer projectmatige aanpak van de fundraisingsactiviteiten. SEKEM zoekt heel veel geld om haar grote ambities, zoals vastgelegd in de visie voor 2027 en 2057¹, te realiseren. De SEKEM-bedrijven draaien goed, maar door de koersdaling van de Egyptische pond laten de financieringslasten nog niet toe dat SEKEM alle toekomstplannen uit eigen middelen kan betalen. Het fundraisingplan bouwt op 3 pijlers: (i) crowdfunding, waarbij in de diverse Europese landen verschillende projecten via internet laagdrempelig financieel kunnen worden ondersteund; (ii) fundraising bij kapitaalkrachtige partijen, charitatieve stichtingen, bedrijven en vermogende mensen die we gericht uitnodigen een meerjarig partnerschap met SEKEM aan te gaan. In 2019 is dit voorbereid met professionele ondersteuning op het gebied van strategie, identificeren van potentiële donoren, een gerichte brochure en een video. Begin 2020 gaan SEKEM en de vriendenkringen hiermee aan de slag. Hans Schut trekt dit project, Hugo Stekelenburg is er als aspirant-bestuurslid actief bij betrokken; en (iii) nalatenschappen: De vriendenkringen attenderen de leden graag op diverse vormen van nalatenschap. 'Wat je bezit is op weg naar anderen': de nalatenschap als laatste donatie aan de toekomst van het SEKEM-initiatief. De Vriendenkring SEKEM draagt financieel bij aan de opstartkosten van dit drievoudige fundraisingproject. Hiervoor is in 2019 een 1^e tranche van €6.500 bijgedragen op een totaal budget van €36.000, bijeengebracht door alle vriendenkringen en SEKEM samen. Ultimo 2019 was van dit bedrag ongeveer 25% gebruikt.
- In 2014 werd het 'Revolving Fund' opgericht, waarin SEKEM en de Duitse en Nederlandse vriendkringen ieder €5.000 hebben gestort. Gefinancierd vanuit dit fonds hebben Arjen Schamhart en Erik Prins op professionele basis meerdere subsidie-aanvragen voor de Heliopolis Universiteit ingediend bij o.a. de EU. Er zijn in de eerste jaren enkele subsidies binnengehaald. Later werd SEKEM een aantal keer een goede tweede en liepen we de subsidie mis. In het kader van het Revolving Fund is een samenwerking tot stand gebracht tussen Hogeschool Zuyd in Maastricht en de Heliopolis Universiteit, waardoor er nu uitwisselingsprogramma's voor studenten en docenten zijn. Besloten is het fonds op te heffen. Er is €2.487 over. We zullen met SEKEM en de Duitse Vriendenkring overleggen wat we met dit resterende bedrag gaan doen.
- Vijf personen gaven in totaal €3.350 voor studiebeurzen voor studenten van de Heliopolis Universiteit. Wij hebben dat aangevuld tot €5.000. De Heliopolis Universiteit doet mee aan een overheidsprogramma dat jonge mensen die van kanker zijn genezen en onvoldoende middelen hebben om een opleiding te kunnen betalen, in staat stelt kosteloos een universitaire studie te volgen. Door de koersdaling van de Egyptische pond konden vier studenten hier gebruik van maken. Toen we met het beurzenprogramma begonnen, was het er één.
- Zoals ieder jaar droegen we €3.000 aan de euritmie-opleiding bij. Aanvullend hebben we op dringend verzoek van SEKEM de reiskosten van een Spaanse euritmiste betaald. Op ons verzoek heeft de Iona Stichting de opleiding van twee Egyptische euritmisten bij Emerson College in Engeland ondersteund, waardoor zij het euritmie-aanbod binnen het Core Program van de HU kunnen professionaliseren.
- Door de devaluatie van de Egyptische pond is het voor de SEKEM-bedrijven nauwelijks mogelijk aan de uitgaven van de SEKEM Development Foundation voor o.a. de salarissen van de leerkrachten van de SEKEM-school bij te dragen. Daarom heeft SEKEM een dringend beroep op de Europese vriendenkringen gedaan om extra geld over te maken. Wij hebben in 2019 €8.500 uit de algemene middelen kunnen bijdragen.

¹ https://www.sekem.com/wp-content/uploads/2018/10/SEKEM-Vision-2057_20180615-3.pdf

Werken in Nederland en België

- Corien Hoek en Hendrik Jan Bakker leidden op 5 oktober een masterclass islam, waaraan vijftien leerkrachten van vrijescholen in Nederland deelnamen. Op verzoek van de deelnemers stelt Hendrik Jan sindsdien maandelijks een nieuwsbrief samen onder de titel 'Vrij Intercultureel' met bijdragen van hemzelf en leerkrachten over interculturele onderwerpen in relatie tot vrijeschoolonderwijs. Voorlopig beperkt zich dat tot de islam. Er zullen vervolgbijeenkomsten komen.
- Het organiseren van activiteiten in België is tot dusverre niet gelukt. Wij hebben hier de actieve inzet van enkele Belgische leden voor nodig. Er zijn verkennende gesprekken met enkele Belgische leden gevoerd, maar dat heeft tot nu toe geen concreet resultaat gehad.
- Het Internationaal Hulpfonds voor vrijescholen overweegt het instellen van een portefeuille voor het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Wij hebben aangeboden daarbij te willen adviseren. Daar is tot dusverre geen gebruik van gemaakt.
- Er zijn dit jaar 163 exemplaren van de autobiografie van Ibrahim Abouleish verspreid. Het totaal aantal verspreide boeken komt daarmee op 778. Met de €2.020 inkomsten uit verkoop in 2019 hebben we alle kosten terugverdiend (er stond nog €598 op de balans), en hielden we €1.422 over.

Overige zaken

- Tijdens de algemene ledenvergadering van 6 juli 2019 werden de statuten gewijzigd.
- We ontvingen een verzoek voor steun voor een SEKEM-achtig project in Qatar. We verwezen de initiatiefnemers door naar SEKEM voor advies.
- We brachten SEKEM in contact met orthopedagoog prof. dr. Adri Vermeer, die in Zuid-Afrika onderzoek deed naar ontwikkelingshulp ten behoeve van kinderen met ontwikkelingsproblemen. Zijn boek wordt momenteel in SEKEM bestudeerd en op basis daarvan zullen mogelijke vervolgstappen worden onderzocht.
- De Vrije Hogeschool benaderde ons voor samenwerking met SEKEM en de Heliopolis Universiteit voor het uitwisselen van studenten. Na enkele gesprekken bleek dit op dit moment vanwege de kosten en logistieke problemen niet haalbaar.
- We werden door NRC Handelsblad benaderd voor deelname aan een crowdfundingsprijsvraag. Omdat wij de kans dat SEKEM geselecteerd zou worden klein achtten en gezien de grote inspanning die wij ervoor zouden moeten leveren, hebben wij van deelname afgezien.
- Wij zijn sinds lange tijd kosteloos lid van de Anna Lindh Stichting, de Nederlandse tak van de internationale Anna Lindh Foundation voor de MENA-regio met zetel in Cairo. Sinds 2018 was Het Grote Midden Oosten Platform (GMOP) de uitvoerende organisatie in Nederland. Vanwege financiële en bestuurlijke problemen bij de Anna Lindh Foundation heeft het GMOP zich teruggetrokken. Wij hebben sindsdien niets van de Anna Lindh Foundation vernomen. Wel zijn wij lid geworden van het netwerk van het GMOP.

Vastgesteld te Den Haag, 10 oktober 2020

Jaaroverzicht Vereniging Vriendenkring SEKEM over 2019 (concept)								
BATEN			LASTEN					
	Begroting '19	Realisatie '19	Begroting '20		Begroting '19	Realisatie '19	Begroting '20	
Ledenbijdragen, algemene schenkingen	9.000	13.978	10.000	Organisatiekosten ¹⁾	1.500	1.815	1.500	
				SEKEM-aanpak bekend maken in NL en Be ⁵⁾	1.000	-35	1.000	
				doeldonaties				
				Euritmie	3.500	3.592	3.000	
				Bamboefluiten	800	605		
gerichte schenkingen				onkosten docenten		35		
tbv liertjes/harpjes		500		Liertjes/harpjes		491		
tbv Summerschool (van Europese Vriendenkringen en prive-donaties)		2.900		Summerschool		3.900		
tbv studiebeurzen HU	5.000	3.350	2.400	studiebeurzen HU-studenten	5.000	5.000	5.000	
tbv pivots voor Greening the Desert ²⁾		635	20.000	Pivots voor Greening the Desert		635	20.000	
tbv fundraising Project		468		Voorinvestering Fundraising Project	6.000	6.486	6.000	
tbv muziekproject (van Triodos Foundation)		3.000		Muziekproject	1.000	1.900		
tbv euritmie opleiding Egyptische docenten (van Iona Stichting)		5.345		Euritmie opleiding Egyptische docenten		5.345		
				Masterclass migranten Helmy	3.480	0		
Legaat mw Hoek	10.000	10.000		Lichtstelsel tbv euritmie (tlv legaat mw Hoek)	5.000	6.186		
Extra voor SDF		100		Uitloop voor de koeien (tlv legaat mw Hoek)	5.000	5.000		
tlv legaat mw Schilthuis	6.303	6.373	6.000	Extra aan SDF		8.500	2.496	
tlv Schenking Dies Community	1.379	1.379						
Verkoop biografien Ibrahim Abouleish	1.498	2.020	750	afname voorraad biografien Ibrahim Abouleish	900	598	0	
Overschot reis		154		afname voorraad kaarten en speenzakjes		150	154	
Totaal³⁾	33.180	50.201	39.150	Totaal³⁾	33.180	50.201	39.150	
BALANS 2019								
ACTIVA	31-12-2019	1-1-2019		PASSIVA	31-12-2019	1-1-2019		
Triodos	30.311	20.455		Vermogenssaldo	6.468	6.468		
Triodos Spaarrekening	5.085	5.085		Reservering projecten uit legaat mw T. Schilthuis	7.521	13.894		
Kleine euro kas	86	86		Reservering schenking Dies Community	0	1.379		
EGP kas	0	578		Reservering opheffing Revolving Fund	2.487			
				Risicoreserve Sekemreizen	1.192	1.192		
Biografieën	0	598		Reeds betaald voor SEKEM reis april 2019	0	3.773		
Kaarten en speenzakjes	154	304		Extra SDF	0	100		
				Harpjes/liertjes	0	300		
Debiteuren (jan van arkel + vrijeschool)	1.005			Crediteuren	150			
				Te betalen posten ⁴⁾	18.822			
Totaal	36.641	27.106			36.641	27.106		
<p>1) De organisatiekosten (publiciteit, bestuur- en bankkosten) vormen 9% van de reguliere inkomsten. Dit is ruim onder de norm die het CBF-keurmerk stelt aan goede doelen (25%)</p> <p>2) Triodos Foundation heeft via haar website Give the Change 20.000 euro ingezameld voor Greening the Desert. Via de Sekemvrienden is dit geld begin 2020 naar SEKEM overgemaakt</p> <p>3) Door hoge incidentele en/of projectmatige inkomsten en uitgaven is er in 2019 veel meer binnengekomen en uitgegeven dan begroot in 2019 en 2020. Zo was er een legaat van 10.000 euro, hebben Triodos Foundation en Iona Stichting voor projecten gesteund met resp. 3000 en 5345 en hebben andere Europese vriendenkringen hun steun aan de Summerschool aan ons overgemaakt, zodat wij het als één bedrag aan SEKEM konden overschrijven</p> <p>4) Te betalen posten zijn bedragen die na 31/12/2019 aan SEKEM zijn overgemaakt, maar nog bij 2019 hoorden, zoals de 8500 extra SDF, een deel van het lichtstelsel en de uitloop voor de koeien</p> <p>5) Deelnemers aan de Jaardag en de Islam Masterclass hebben een bijdrage betaald om de kosten te dekken. Er is zelfs iets meer binnengekomen dan uitgegeven</p>								